

Spomienky p. Bolvanského na futbalové a športové začiatky v Pribyline

Kto z malých chlapcov nechcel hrať futbal ?

„Brezinčiar“ si postavili malé ihrisko pod brehom a my „Kútniari“ hneď pri studničke na Všaninu, aj keď „Močiar“ bol len trocha ďalej . Medzi týmito dvoma stranami začali veľké zápasy s malým pílusom z konskej srsti, tvrdou malou koženou loptou . Prepychom bola tenisová loptička alebo malá gumenná lopta.

Na týchto miestach , na ceste i po uliciach začínali všetci bez rozdielu , do ktorej skupiny patrili a či v budúcnosti hrali v prvom mužstve ,alebo nie.

Pribylina začala o organizovanie súťažného futbalu rok po Kokave. V jej mužstve hral v tom období Milan Pozor . Jeho účinkovanie bolo u nich aj v prvom ročníku pôsobenia Pribyliny v súťaži . Stál som za bránou , keď Kovaľa zlomil kľúčnu kosť Milošovi Bóbrikovi a Pribylina prehrala 3:0. Po tomto zápase malo mužstvo problémy celú sezónu.

Možno tu ,alebo dávno predtým , keď od Palovho dvora odchádzal konský voz s jedenástkou bez funkcionára s Francom (tak sme ho všetci poznali) Račkom na rázvore, na ktorej často zošival cestou loptu , prepukla vo mne túžba hrať raz futbal v prvom mužstve Pribyliny.

Pamätám sa presne , keď o rok na Kušlikovom starom drevenom dome pri skrinke oznamov sa objavil veľký plagát , pozývajúci na nedeľný futbal s názvom „NOVÉ KOPAČKY, LOPTA, HRÁČI“ . Zaujímavé poradie dôležitosti materiálneho zabezpečenia charakterizovalo tú dobu .

Hráči : Pozor , Pelach M. ,Rezník, Bóbrik M. , Ružička , Bóbrik P. , Majer J., Beharka P. , Rysuľa , Gajdoš A., Ratkoš, Zubček M.

S odstupom viac ako 30 rokov som presvedčený , že tento deň a táto skupina futbalistov začala formovať nielen vzťah k tomuto športu , ale aj ctižiadosť všetkých mladých chlapcov , čo „kopali do pilusa“.

V roku 1950 odchádza P.Pallo , M. Račko a Miro Stupka do Lanškrouna za učňou zo silného pribylinského dorastu, čo umožnilo , aby pár nás Jano Cukor, P. Mikuš , R.Jurík , G.Kačník a ja dostali príležitosť.

K obmene došlo aj v hráčskom kádri prvého mužstva a rok na to , v roku 1951, keď sa vracajú uvedení traja domov , má Pribylina dorast aj prvé mužstvo na dobrej úrovni .

Boli samozrejme už aj problémy , pretože niektorí futbalisti odišli na vojnu , za zamestnaním a skončili aktívnu činnosť . Sem-tam nás starší zobrali na zaplätanie diery medzi seba a tak sa stalo , že spolu s P. Mikušom sme zo siedmich gólov vo Vavrišove dali D.Holcovi päť. Paľo Hral na ľavom krídle a ja spojku .

Podobná situácia bola v Jamníku , kde sme na ľavej strane hrali s Janom Cukorom a vyhrali sme 3:0. Dirigentom celého zápasu bol Jano Majer na pravom krídle a to bol asi najlepší jeho zápas , na ktorý sa z tohto obdobia pamätám .

V roku 1952 nemá náš dorast brankára a voľba padla na mňa . Dodnes neviem prečo. Bol som malý , ale chcel som hrať a tak som sa musel učiť chytať . V tomto období u nás hral môj spolužiak , rodák zo Slovenskej Ľupče B.Hlaváč, ďalej J.Cukor, G.Kačník , B.Jurík , O. Benko , J . Zaťko , V. Gajdoš , M. Juríček , P.Mikuš , J. Matis , F. Jurík , R. Čabaj , R. Jurík , Adam Jurík , V . Benček , E . Pinčák .

Na jar roku 1953 som bol postavený do brány prvého mužstva . V tomto období hrával v Pribyline aj G. Seman a T.Pribylinec , objavuje sa J. Konvit, B.Rysuľa , J . Ratkoš , M.Zubček , P.Beharka , M. Poliak , J. Majer, Palo Jurík .

Aj keď na túto dobu to bolo dobre organizované mužstvo , úspechy neboli jednoduché a jednoznačné . V roku 1954 prichádzajú do prvého mužstva ďalší dorastenci J. Cukor , R. Jurík , P. Mikuš , v zálohe začína hrať Jano Stupka , J . Pallo , R.Čabaj a P. Mikuš , v obrane Jano (Vidlička)- presné meno neviem . Ďalej posilnili mužstvo P.Bolvanský a do hry sa začína presadzovať nielen posun lopty k bráne , ale aj organizácia útoku po krídlach a dlhá kolmá prihrávka na voľný priestor ihriska . Pozeral som sa na to z bránky , v ktorej som nevydržal . Zoblíkol som dres a na moje miesto musel ísť M.Poliak . V tomto roku je spartakiáda a zápas , ktorý mal byť s vojenskou jednotkou z Mokrade v Liptovskom Petre sa hrá na záver dňa v Liptovskom Hrádku.

Vojaci mali veľmi silné mužstvo . Hneď na začiatku pri hlavičkovaní mám rozrazenú peru a J. Ratkoš musí ísť do stredu obrany . Pri kope z rohu s gázou v ústach som dal hlavou gól a my sme vyhrali 1:0. Po zápase mi zošili peru a zalepili ústa . Nastúpil ďalší dorastenec J. Gajdoš a odstaviť jedného z najlepších vojakov F.Makoviča vynikajúcou hrou . Od tejto nedele mal stále miesto v prvom mužstve.

Mužstvo sa formovalo od jari 1956, keď hrávali : J.Pinčák , J.Gajdoš , J.Bolvanský , P. Mikuš , J.Pallo , M .Račko , P.Bolvanský , S.Stupka , J.Ratkoš , B.Rysuľa , D.Zubček , čiastočne v tomto období aj R.Čabaj a P.Kušnier .

Záver sezóny bol radostný . Pribylina vyhrala súťaž bez straty bodu suverénne tak, ako žiadne mužstvo pred týmto rokom v okrese.

Bolo by nesprávne zabudnúť na celý kolektív funkcionárov , ktorí mali problém s financiami , ale patrí im miesto v období slávy pribylinského futbalu M. Račko , M.Benko , M. Štecko , J. Konvit , J. Harich , V.Zaťko a ďalší .

Vyhrali sa ťažké zápasy v Štrbe 3:1, Východná 3:0. Keď sa spomína na toto obdobie , treba hádam dodať : Neboli to až tak výrazne dobrí hráči, ale bol to mimoriadne kamarátsky kolektív , v ktorom nik na ihrisku nikomu nič neodpustil a gitara s malým pivom umocnila pri známej na tú dobu pribylinskej hymne „ Kúpil som jej hrebeň“ priateľstvo , ktoré pretrváva dodnes a samozrejme úctu k výkonu každého z nás.

Pohádali sme sa , padli ostré výmeny názorov , ale radosť zo streleného gólu sa okamžite prejavila u už nežijúceho Jána Ratkoša v salte bez ohľadu na to , či ten gól dal on , alebo nie. Takýto vzťah , prístup , radosť aj žiaľ robili v tom období výsledky . Futbal (podľa mňa) to je 50 % partia a zbytok snaha a talent . My sme na tú dobu boli aj pri dosť veľkom vekovom odstupe jednotlivých hráčov takou partiou spolu s funkcionármi určite .

Ako sa dá inakšie vysvetliť ochota Stana Stupku , ktorý chodil do Spišskej Novej Vsi na motorke pre Jána Ratkoša . Cesty pešo , alebo aj na bicykloch aj do Východnej , pričom Jamník, Vavrišovo boli celkom samozrejme .

Treba spomenúť aj vďačné pribylinské obcenstvo , ktoré zaplnilo hľadisko nielen doma . Chodili s nami všade. V Kokave , Vavrišove , Jamníku , ale aj v Hybiach , Važci , Východnej a Štrbe bola ich podpora neoceniteľná .

Bolo mi tak trochu ľúto na oslavách v auguste t.r., keď som ich videl na tak významnom podujatí ani nie tretinu z obdobia mojej aktívnej činnosti .

V októbri 1956 P.Mikuš , J.Gajdoš a ja sme narukovali . V roku 1957 sa hrala súťaž systémom jar-jeseň –jar. Pribylina z druhej triedy vypadla .

Domov sme sa vrátili v roku 1958. Do mužstva prišli ďalší mladší J.Benko , Vojna. Hrával ešte J.Ratkoš , P.Pallo , M.Stupka , J.Pallo , R.Jurík , J. Cukor , G. Kačník . Na jar 1959 sme mali cieľ vybojovať nazad pre Pribylinu druhú triedu . Nevieam pre akú príčinu sme prehrali kontumačne s Hybami a v Dovalove za stavu 0:3 pre Dovalovo v prvom polčase , nezniesol som ani športovo ani chlapsky túto skutočnosť, zbliekol som dres , vyzul kopačky a nič nepomohlo funkcionárom odišiel som nielen z ihriska , ale na dva roky z TJ Pribylina vôbec. (Hral som v Turanoch) .

Pamätám sa na tvrdé slová M.Štecku , M.Benku , M.Račku i môjho otca . Toto bol prvý a neodpustiteľný priestupok, ktorý som priateľom urobil a ešte raz veľmi sa všetkým ospravedlňujem . (Drobné boli aj predtým , keď nám to nešlo a J.Ratkoš , ďaleko lepší futbalista ako ja , musel ísť namiesto mňa do stredu obrany , alebo už spomínaný odchod z brány) . Dnes , keď sa pozerám na toto obdobie musím priznať , že by som ani teraz nebol inakší .

Mal som rád šport a menovite futbal . Nedokázal som odflákať zápas a žiadal som to isté od všetkých , čo boli na ihrisku . Len na záver mojej futbalovej činnosti som pochopil mnohé súvislosti s výkonnosťou dedinského futbalistu.

Vraciame sa v roku 1961 do štvrtej triedy . V zostave sa objavujú už mladší : D.Zubček , M.Mikuš , P.Čabaj , neskôr P.Pačan , Ľ.Zaťko , J.Húsencia , J. Beharka (Chmulko) , J. Beharka (Sobotár), Ivan Kušnier, D.Kušnier, Miro Bolvanský , D. Orčík , Grómus, V.Pačan , Ľ.Benček , J.Račko , hrávali traja vojaci J.Cukor , O Zaťko, M.Benko , M.Bolvanský , V.Mikuš, J.Mikuš , D.Pozor , V. Didek , S.Chrabačka , I.Klaučo , V.Klaučo , Ľ.Slabej , M.Ratkoš , P. Majer a Ľ.Pallo , J.Macura a mnoho ďalších . V kritickom období pomáha v bráne i Milan Pozor . Vybojovali sme znova tretiu triedu .

Postupne sa formuje silné mužstvo J.Beharka , J.Benko , D.Orčík , I.Kušnier, Ľ.Benček , J.Pačan , M.Mikuš , D. Zubček , P.Čabaj , V.Didek , J.Mikuš , Ľ.Pallo a ja .

Nie som schopný určiť s odstupom rokov ako to presne bolo . Som presvedčený , že chronologicky aj časovo sa toto obdobie upraví . Chceme poukázať na dôležitý zápas , v ktorom sme mali možnosť postúpiť do druhej triedy v Kokave.

Pršalo, viedli sme do polčasu 0:2 a nám tento zápas dával záruku postupu . Rozhodcom bol Buzák. Po polčase čistú loptu , ktorá zanechala stopu na mojom bielom drese na prsiach za hranicou šestnástky , kvalifikuje rozhodca ako 11 m kop. Je znížené na 1:2. O niekoľko minút ďalšia moja chyba . Dávam malú domov , namiesto odkopnutia na roh , alebo do autu a J.Beharka vyťahuje druhý krát loptu zo siete 2:2. Dve , alebo tri (to nie je podstatné) minúty pred koncom Ivan Kušnier i Paľo Čabaj minú pred prázdnu bránou čistú loptu a náš osud sa naplnil . 2:2 stačilo Kokave na postup do II.triedy a je tam doposiaľ.

Keby sa táto situácia opakovala desať , dvadsať , alebo aj päťdesiat krát , tak ju P.Čabaj bezpečne premení . Toto bol futbalista s mimoriadnym citom pre gól. Tento jediný jeden raz nedal. Hlavnú chybu som však urobil pri druhom góle ja . (Pred dvoma rokmi sa mi rozhodca priznal , ako to skutočne s tou mojou rukou bolo !!)

Mali sme možnosť ešte v dvoch zápasoch v L.Ondreji a doma s Jamníkom počtom strelených gólov postúpiť . Aj keď sa zápasy vyhrali , nepodarilo sa .

Druhý môj veľký priestupok (1966)

Hrali sme doma s Dechtármí a prehrávali 0:2. Utiekol som do útoku a v strede obrany hral D.Zubček . Dal som čistý gól , ktorý mi rozhodca neuznal (poznám ho dobre , žije v Mikuláši , ale meno neviem) . V zápätí sa fauluje hráč Dechtár a smeje sa . Ešte raz ma ten istý hráč strčí do bariéry a znova sa smeje . Natiahol som ruku a udrel . Do konca chýbalo päť minút a samozrejme , že som musel odísť z ihriska . Po zápase som išiel za ním , že sa mu omluvím (všetko prešlo , i keď sme

prehrali 2:3) Jeden ich fanúšik ma chytil za dres a roztrhol ho na pleci . Udrel som ho kopačkou . Bol som tam medzi nami sám , naši išli do kabín a obecenstvo hore brehom nadávajúc do bufetu . Nieкто zakričal , že ma bijú a vtedy sa to zvrtilo . Každý , kto bol cudzí asi dostal facku , i keď nebol vinný . V tomto čase už chodil na futbal i môj syn a doma zahlásil : „mama , ocko sa na ihrisku bil“ .

Dobrovoľne a s hanbou som išiel na disciplinárnu komisiu v L. Mikuláši a povedal pravdu , ako to bolo . Všetci ma poznali . Za celú aktívnu činnosť doma , v Turanoch a ja cez vojnu v Liberci a Harachove som nebol ani napomínaný . Mesiac som nehral a ani nežiadal zníženie trestu . Za toto sa všetkým , čo mali radi futbal a pamätajú sa na tento zápas ospravedlňujem .

Výkonnosť išla s pribúdajúcimi rokmi dolu . Z poza bariéry sa často ozvalo „jój Bolvan“! Ťažko som to znášal , drel som a nešlo to . Prvý raz ma vynechali v Liptovskom Petre . V autobuse mi M.Račko oznámil to , čo už bolo skôr dohodnuté , že hrať nebudem , Stál som so S. Stupkom a zápas prehrali 2:0. Tento môj priateľ zo súcitu po zápase povedal „Keby si hral tak vyhráte“ . Obaja sme vedeli , že to nie je pravda . Tu som pochopil nižšiu výkonnosť mojich kamarátov z minulosti aj tvrdú realitu požiadaviek spoluhráčov i pribylinského fanúšika .

Nezdal som sa . Znovu som mal miesto v mužstve , ale už som chcel odísť aj ja , len som nevedel ako . Pribylina mala možnosť postúpiť . Predposledný zápas sa hral u nás s L.Ondrejom . Vyhrali sme . Dal som dva góly . Jeden z nich z priameho kopu – nebol uznaný a druhý z hry . D.Zubček po tom druhom (tesne pred koncom) krútil hlavou a konštatoval „To nie je možné , kde ty na to chodíš“

Po zapískaní konca zobral som kopačky , zakýval na obe strany a bol som rozhodnutý definitívne skončiť . Chlapcom som to oznámil hneď po zápase . Nebrali to vážne , príliš dobre ma poznali a vedeli ako mám rád futbal . Mal som už 35 rokov .

Posledný zápas sa hral v Uhorskej Vsi . V nedeľu ráno prišiel k nám M.Račko a I. Kušnier . Nešiel som . Chcel som , strašne som chcel , ale nemohol som si vziať už na seba zodpovednosť za prehru . Druhý krát . Prehrali – dlho ma to mrzelo , ale nič sa na tom nedalo zmeniť .

Hral som súťaže od štvrtej triedy až po divíziu . Chytil som za okresnú jedenástku proti Trnave , keď v nej hral Marko a Stacho . Dostal som do polčasu štyri góly (V.Belopotočský v druhom tiež štyri) . Dal som veľa gólov , ale jeden som nedal . Z jedenástky Važcu . Na začiatku zápasu , ktorý sme nakoniec prehrali 10:1, aj ten náš som dal ja . Toto bola najvyššia prehra , na ktorú sa ako hráč pamätám .

Prehry som znášal vždy ťažko . Dokázal som vynadať každému , o kom som bol presvedčený , že môže na ihrisku odovzdať viac . Tešil som sa neskryto , možno pre diváka aj smiešne . Taký bol môj vzťah k pribylinskému futbalu . Dal mi priateľov , s ktorými na toto obdobie spomíname a budeme spomínať ešte dlho . Mám úctu k tým , čo už nežijú M.Stupka , P. Bóbrík , J. Ratkoš , J. Cukor , E.Pinčák , G.Kačník , P. Jurík , B.Jurík , O.Benko , M.Poliak , J. Matis , J.Pačan , M. Kliment . Všetci písali históriu nášho futbalu . Nemalo by sa na nich zabudnúť . Nie je ani dôležité kedy a v ktorom mužstve hrali .

Šport v Pribyline to nebol len futbal .

Svoje miesto by mal mať v prvom rade volejbal . Hrával sa na starom ihrisku pod Bralom ešte v čase , keď futbal na Močiari . Neskôr sa vybuďovalo nové ihrisko (za terajším futbalovým) .

Dorastenci boli majstri žilinského kraja P.Mikuš , L.Cukor , V.Zaťko , R.Jurík , G. Kačník , a J. Bolvanský . Turnaj sme vyhrali v Považskej Bystrici .

Málokto sa pamätá na atletiku J.Matis , J.Fidrich , M.Stupka , P.Pallo J.Bolvanský . Na jednom podujatí pod Brehom sa dokonca skákalo o žrdi (na noselnici) M.Stupka a ja . Spolu s P.Palom sme viac krát boli na krajských pretekoch . V tabuľkách dorastu v roku 1954 som bol v desiatich disciplínach do 10. miesta , v diaľke druhý (613 cm) .

Turistika a lyže boli pre nás , čo sme hrávali futbal bežné , túry Jamnická , Roháče , Bystrá , Kôprová , Kečka , Baranec i v zime . M.Stupka , P. Beharka , J. Ratkoš , Peter a Palo Pallovcí , S. Stupka , M.Račko , J. Pinčák , M. Stupka , B. Rysuľa , G. Kačník , V.Kušnierová , J.Klaučo , J.Vandriak , R.Štepita . P.Mikuš z mladších D.Zubček , J.Húsenica , M.Mikuš no a tak trochu aj ja . Boli sme častými hosťami kopcov okolo Pribyliny . Fundátormi tohto športu boli Fero Popovič a Imro Debnár.

Čo dodať

Nechcem a ani nemôžem mať samostatné miesto v histórii športu a menovite futbalu v Pribyline. Túto písali ľudia , ktorí mali a majú aj dnes celé športové dianie u nás radi . Bol som jedným z nich , čo sa v dobrom i zlom zapísali do päťdesiatročnej činnosti TJ , predtým ŠK Tatran Pribylina. Som rád , že som bol pri tom a že mám právo to povedať .

V mojom rozprávaní som chcel (a ak som uviedol nepresnosti , bol by som veľmi rád , keby sa opravili) prispieť k oživeniu spomienok všetkým a na všetkých s ktorými som hrával futbal , volejbal , prebehol sa v atletike , prípadne skúšal zísť na lyžiach z kopca.

Nechcel som na nikoho zabudnúť . neuviedol som a ani to nie je hádam možné , všetkých čo som s nimi , alebo naopak hrával futbal .

Chcel som poukázať na to , čo si myslím bolo dôležité a čo v športe vždy rozhodovalo PRIATEĽSTVO. Ak sa mi to čo len trochu podarilo , tak budem veľmi rád

